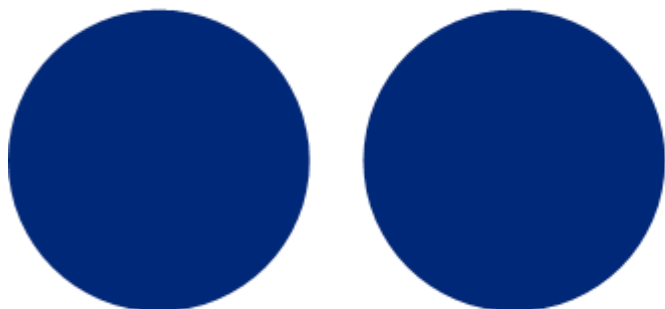
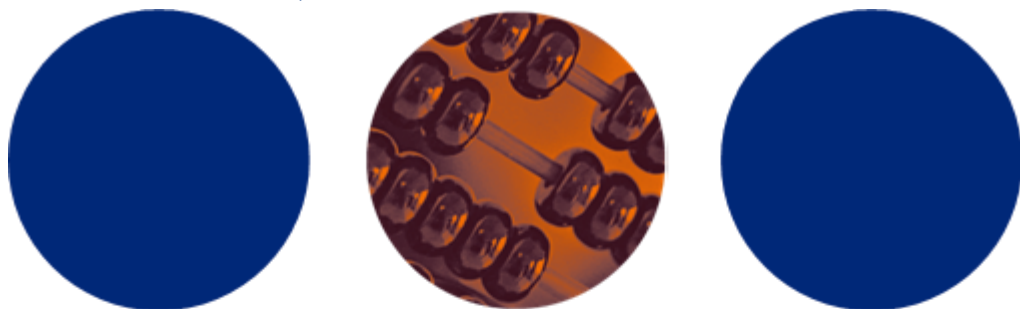

Bijgestelde koopkrachtplaatjes van chronisch zieken en gehandicapten 2013-2014

Nibud, oktober 2013

Bijgestelde koopkrachtplaatjes van chronisch zieken en gehandicapten 2013-2014

Nibud, oktober 2013

In opdracht van de CG-Raad en Platform VG

Dit onderzoek is mede mogelijk gemaakt door het
Revalidatiefonds, partner van de CG-Raad.

Inhoud

1	INLEIDING	4
2	KOOPKRACHTPLAATJES	6
2.1	Zonder zorgkosten	6
2.2	Met zorgkosten	7

1 Inleiding

De Chronisch Zieken en Gehandicapten Raad (CG-Raad) en Platform VG hebben het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud) gevraagd om de koopkracht voor chronisch zieken en gehandicapten inzichtelijk te maken. De koopkrachtmutatie laat de verandering van de inkomsten en uitgaven zien van jaar op jaar. Dit zogenaamde koopkrachtplaatje is uitgewerkt voor huishoudens waarbij behalve de gemiddelde verandering in het inkomen, het bruto-nettotraject en de inflatie niets verandert. Daarom hebben we het hierbij over statische koopkrachtmutaties.

Het Nibud heeft met Prinsjesdag koopkrachtplaatjes gepresenteerd voor verschillende voorbeeldhuishoudens met en zonder zorgkosten¹. Hierbij werd uitgegaan van het voornemen om een aantal inkomensondersteunende regelingen voor chronisch zieken en gehandicapten af te schaffen. Het Nibud heeft eerder voor de CG-Raad inzichtelijk gemaakt wat de inkomenseffecten hiervan zijn². In het rapport uit september is naast die inkomenseffecten ook rekening gehouden met de overige veranderingen voor volgend jaar.

Inmiddels heeft het kabinet nieuwe begrotingsafspraken gemaakt. Afspraken die afwijken van Prinsjesdag en die neerslaan op volgend jaar voor de voorbeeldhuishoudens in dit rapport zijn de volgende:

- Handhaven van de fiscale regeling specifieke zorgkosten;
- Verlaging tarief eerste belastingschijf;
- Handhaven leeftijdsdifferentiatie kinderbijslag.

In dit rapport zijn deze wijzigingen verwerkt.

In de berekeningen zijn specifieke zorgkosten opgenomen van 500 en 1.000 euro. De fiscale regeling blijft bestaan, maar wordt wel versoerd. Hulpmiddelen die via een voorliggende voorziening via de Wmo worden vergoed, zijn niet meer aftrekbaar. We gaan er in de berekeningen vanuit dat de specifieke zorgkosten zowel in 2013 als 2014 andere kosten betreffen en dus in beide jaren mogen worden opgevoerd.

Verder sluiten we aan bij de meest recente ramingen van het CPB over de prijsontwikkeling en loonstijging.

Net zoals in de eerdere onderzoeken over de inkomens- en koopkrachteffecten geldt ook in dit rapport dat er geen rekening is gehouden met mogelijke compensatie van

¹ "Verandering van de koopkracht van chronisch zieken en gehandicapten in 2014:", Nibud, september 2013

² "Inkomenseffecten van het afschaffen van de Wtcg, CER en de Regeling specifieke zorgkosten", Nibud, 2013

gemeenten voor extra zorgkosten, omdat nog niet duidelijk is hoe deze compensatie uitgewerkt wordt.

De voorbeeldhuishoudens zijn zodanig gekozen dat deze herkenbaar zijn voor wat betreft samenstelling, inkomen en uitgaven in verband met zorg. Dit geeft een doorsnede van de effecten, maar pretendeert niet representatief of volledig te zijn.

2 Koopkrachtplaatjes

2.1 Zonder zorgkosten

In tabel 1 staan de koopkrachtveranderingen weergegeven voor een aantal voorbeeldhuishoudens zonder zorgkosten. Hierbij is geen rekening gehouden met aftrek van specifieke zorgkosten, de tegemoetkoming Wtcg, de CER of een eigen bijdrage voor thuiszorg.

Uit tabel valt af te lezen dat een alleenstaande met een bijstandsuitkering er volgend jaar 0,5% in koopkracht op achteruitgaat (6 euro per maand).

Tabel 1: Koopkrachtverandering 2013-2014 zonder zorgkosten

beschrijving		koopkrachtmutatie (%)	euro's per maand
Alleenstaand, WWB-uitkering	→	0,5%	€ 6
Paar, WWB-uitkering	→	0,0%	€ 1
Paar met kinderen, WWB-uitkering	→	-0,3%	€ -5
Alleenstaande, WIA	→	-0,5%	€ -6
Alleenstaand, 130% WWB	↑	2,2%	€ 30
Alleenstaand, € 32.500	→	0,8%	€ 16
Paar, 130% WWB	↑	1,0%	€ 19
Paar, 1,5 x modaal, glutenvrij dieet	→	-0,7%	€ -19
Paar met kinderen, 130% WWB	→	-0,2%	€ -5
Paar met kinderen, 1,5 x modaal	↓	-1,2%	€ -35
Alleenstaande 65+, AOW-uitkering	→	0,6%	€ 8
Alleenstaande 65+, AOW + € 5.000 pensioen	→	-0,1%	€ -2
Alleenstaande 65+, AOW + € 15.000 pensioen	↓	-1,4%	€ -27
Echtpaar 65+, AOW-uitkering	→	-0,7%	€ -12
Echtpaar 65+, AOW-uitkering + € 10.000 pensioen	↓	-1,1%	€ -25
Echtpaar 65+, AOW-uitkering + € 30.000 pensioen	↓	-1,4%	€ -44

Ten opzichte van de koopkrachtverandering die met Prinsjesdag gepresenteerd is, zijn deze koopkrachtplaatjes iets positiever. Dat wordt veroorzaakt door de verlaging van het belastingtarief van de eerste schijf.

2.2 Met zorgkosten

In tabel 2 staan de koopkrachtveranderingen weergegeven voor huishoudens met 500 euro aan specifieke zorgkosten. Hierbij is geen rekening gehouden met mogelijke compensatie van gemeenten voor het wegvallen van de inkomensondersteunende regelingen voor chronisch zieken en gehandicapten. Als huishoudens volledig gecompenseerd worden door gemeenten, dan ervaren zij een koopkrachtverandering zoals weergegeven in tabel 1.

Af te lezen valt dat een alleenstaande met een bijstandsuitkering met specifieke zorgkosten van 500 euro, die de lage algemene tegemoetkoming Wtcg en CER ontvangt, er 0,9 procent op achteruit gaat. Dat is 11 euro per maand.

Tabel 2: Koopkrachtverandering 2013-2014 bij 500 euro specifieke zorgkosten

beschrijving		koopkrachtmutatie (%)	euro's per maand
Alleenstaand, WWB-uitkering		-0,9%	€ -11
Paar, WWB-uitkering		-0,6%	€ -10
Paar met kinderen, WWB-uitkering		-0,8%	€ -16
Alleenstaande, WIA		-2,8%	€ -39
Alleenstaand, 130% WWB		-0,3%	€ -4
Alleenstaand, € 32.500		0,4%	€ 7
Paar, 130% WWB		-0,7%	€ -14
Paar, 1,5 x modaal, glutenvrij dieet		-1,0%	€ -28
Paar met kinderen, 130% WWB		-1,8%	€ -38
Paar met kinderen, 1,5 x modaal		-1,5%	€ -44
Alleenstaande 65+, AOW-uitkering		-1,0%	€ -14
Alleenstaande 65+, AOW + € 5.000 pensioen		-1,5%	€ -24
Alleenstaande 65+, AOW + € 15.000 pensioen		-2,4%	€ -48
Echtpaar 65+, AOW-uitkering		-1,8%	€ -34
Echtpaar 65+, AOW-uitkering + € 10.000 pensioen		-2,0%	€ -47
Echtpaar 65+, AOW-uitkering + € 30.000 pensioen		-1,7%	€ -53

Ten opzichte van de koopkrachtverandering die met Prinsjesdag gepresenteerd is, zijn deze koopkrachtplaatjes positiever. Dat wordt veroorzaakt door de verlaging van het belastingtarief van de eerste schijf en door het handhaven van de fiscale aftrekregeling voor specifieke zorgkosten. De koopkrachtveranderingen van huishoudens met zorgkosten zijn nog wel negatiever dan van vergelijkbare huishoudens zonder zorgkosten. Dat wordt veroorzaakt door het afschaffen van de compensatie eigen risico (CER) en de algemene tegemoetkoming Wtcg.

In tabel 3 staan de koopkrachtveranderingen weergegeven voor huishoudens met 1.000 euro aan specifieke zorgkosten. Hierbij is geen rekening gehouden met mogelijke compensatie van gemeenten voor het wegvallen van de inkomensondersteunende regelingen voor chronisch zieken en gehandicapten. Als huishoudens volledig gecompenseerd worden door gemeenten, dan ervaren zij een koopkrachtverandering zoals weergegeven in tabel 1.

Af te lezen valt dat een alleenstaande met een bijstandsuitkering met specifieke zorgkosten van 1.000 euro, die de lage algemene tegemoetkoming Wtgc en CER ontvangt, er 2,3 procent op achteruit gaat. Dat is 29 euro per maand.

Tabel 3: Koopkrachtverandering 2013-2014 bij 1.000 euro specifieke zorgkosten

beschrijving	koopkrachtmutatie (%)	euro's per maand
Alleenstaand, WWB-uitkering	↓ -2,3%	€ -29
Paar, WWB-uitkering	↓ -1,6%	€ -29
Paar met kinderen, WWB-uitkering	↓ -1,7%	€ -34
Alleenstaande, WIA	↓ -3,8%	€ -55
Alleenstaand, 130% WWB	↓ -1,5%	€ -22
Alleenstaand, € 32.500	↘ 0,2%	€ 3
Paar, 130% WWB	↓ -1,5%	€ -30
Paar, 1,5 x modaal, glutenvrij dieet	↓ -1,0%	€ -30
Paar met kinderen, 130% WWB	↓ -2,4%	€ -54
Paar met kinderen, 1,5 x modaal	↓ -1,5%	€ -44
Alleenstaande 65+, AOW-uitkering	↓ -2,2%	€ -31
Alleenstaande 65+, AOW + € 5.000 pensioen	↓ -2,5%	€ -41
Alleenstaande 65+, AOW + € 15.000 pensioen	↓ -3,0%	€ -63
Echtpaar 65+, AOW-uitkering	↓ -2,7%	€ -51
Echtpaar 65+, AOW-uitkering + € 10.000 pensioen	↓ -2,5%	€ -58
Echtpaar 65+, AOW-uitkering + € 30.000 pensioen	↓ -1,7%	€ -53

Ten opzichte van de koopkrachtverandering van huishoudens met lage zorgkosten is de koopkrachtverandering van huishoudens met hoge zorgkosten in de meeste gevallen negatiever. Dat wordt veroorzaakt door het wegvallen van de hoge algemene tegemoetkoming Wtgc in plaats van de lage tegemoetkoming.